

Motion till riksdagen 2005/06:So527

av Tasso Stafilidis (v)

Könsstympling av pojkar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till lagstiftning som innebär att lagen (1982:316) om förbud mot könsstympling av kvinnor görs könsneutral så att den även kommer att skydda pojkar under 18 år.
2. Riksdagen begär att regeringen återkommer med förslag om utvecklingen av ett kunskapscenter om könsstympling som även omfattar könsstympling av pojkar.

Inledning

Alla icke-medicinskt motiverade ingrepp i de kvinnliga könsorganen har varit förbjudna i lag sedan 1982. Dock har svensk lagstiftning fortfarande en i högsta grad ojämlig syn på stympling av könsorgan. Nuvarande lagar har en tillåtande hållning mot könsstympling av pojkar. Jämför med en förbjuden form av kvinnlig könsstympling, s.k. ”prickning” av klitoris. Det är ett betydligt mindre ingrepp än att amputera hela förhuden på en pojke. Flera av argumenten som anförs mot kvinnlig könsstympling kan också appliceras på manlig könsstympling. Så sent som 1998 avled en 3-årig pojke i Göteborg i sviterna efter en könsstympling. Förespråkare av manlig könsstympling har framgångsrikt genom tiderna propagerat för att denna sedvänja skulle vara något annat än vad det är, nämligen ett ingrepp direkt riktat mot den manliga sexualiteten.

Den nuvarande lagen som reglerar könsstympling av pojkar tillkom 2001, och i förarbetena diskuteras ingående formalia kring själva stymplingen, vem som är behörig att utföra stymplingen, rätt till smärtlindring, föräldrars rätt till religionsutövning etc.

Märkligt nog bagatelliseras följderna av ingreppet på ett anmärkningsvärt och i flera fall direkt felaktigt sätt. Ingenting nämns om hur invalidiserande ingreppet är, vad det innebär för den drabbade i form av funktionsnedsättning av könsorganet, vad det innebär i form av saknad av en viktig kroppsdel res-

Fel! Okänt namn på

ten av livet eller vilket psykologiskt trauma det kan innebära att utsättas för en stympning.

Stympningen är alltid invalidiserande. Den medför nedsatt känslighet och ärrbildning. Stympningen kan ge ett stort antal andra negativa följder utöver de nyss nämnda, exempelvis smärtsamma erektioner. Barnets rättigheter åsidosätts på ett sätt som inte anstår ett modernt rättssamhälle. Den nuvarande lagen strider direkt mot FN:s konventioner om mänskliga rättigheter på flera punkter, bl.a. de punkter som gäller tortyr och barns rättigheter.

Historik och beskrivning av stympningen

I USA blev stympning populärt under den viktorianska eran. Några amerikanska läkare stympade pojkar för att bestraffa dem när de hade onanerat. Läkarna visste mycket väl att stympningen gör penis mindre känslig och invalidiserar den. Inom kort hävdades att könsstympning botade epilepsi, konvulsioner, förlamning elephantiasis, tbc, eksem, sängvätning, höftledsproblem, fekal inkontinens, erotiska drömmar, huvudvärk, bråck, nervositet, hysteri, idioti, efterblivenhet och vansinne. Så sent som 1970 förordades i ledande amerikanska medicinska textböcker könsstympning som ett sätt att förhindra onani.

Förhuden är ett unikt specialiserat känselorgan. Ingen annan kroppsdel har dess egenskaper. Som en förlängning av penisskaffets hud döljer den vanligtvis ollonet och fortsätter en bit till innan den viks under sig själv och slutligen fäster strax bakom ollonets kant. Förhuden är därför ett organ med dubbel hudyta. Dess sanna längd är dubbelt så lång som dess externa utsträckning, och den utgör så mycket som 80 % eller mer av penisens hud. Förhuden har en stor koncentration av blodkärl och nervändar.

Den skyddar urinrörets mynning från föroreningar och ollonet från att exponeras för uttorkning och nötning mot exempelvis underkläder.

På samma sätt som insidan av ögonlocket eller insidan av kinden består den av en slemhinna. Den har två distinkta zoner: Den mjuka slemhinnan och den ribbade slemhinnan. Den mjuka slemhinnan ligger mot ollonet och innehåller körtlar som utsöndrar smörjmedel och skyddande antikroppar. Liknande körtlar finns i ögonlocken och i munnen. Vid en manlig könsstympning skärs vanligen en hudyta motsvarande ett kreditkorts storlek bort från penis. Den huden är en högt specialiserad ytterst känslig erogen vävnad med ett stort antal nerver som ger lustupplevelser vid sex. Dessutom så skyddar förhuden ollonet. Ollonet har en hud som är att likna vid insidan av kinden. Den är inte avsedd att exponeras för luft eller tyg.

En stympning av förhuden betyder så klart att alla dessa känselnerver, inklusive körtlar och lymfsystem, försvinner samt att huden på ollonet med tiden förhårdnar och tappar en stor del av sin känslighet; dessutom tappar oftast den kvarvarande huden sin rörlighet. Förhuden är en viktig komponent vid sexuella aktiviteter för nästan alla män som har en förhud, både vid sex på egen hand och då en partner är inblandad. Det är inga andra kroppsstymp-

Fel! Okänt namn på

ningar som i dag accepteras, så varför ska stympning av pojkars könsorgan accepteras? Till och med hundars svansar har ett bättre lagskydd sedan det blev förbjudet att stympa dessa.

Könsstympning innebär ett mycket större ingrepp i barnets liv än vad som kan försvaras med allmän hänvisning till föräldrars rätt att bestämma över sina barn. Nuvarande lagstiftning som har en tillåtande hållning till stympning har argumenterat för den långa och betydelsefulla tradition, bland främst muslimer och judar, som manlig könsstympning (omskärelse) innebär. Den föreslagna lagändringen tar hänsyn till detta; eftersom åldersgränsen föreslås bli 18 år lämnas möjlighet för den man som önskar könsstympa sig att göra det efter att han har fyllt 18 år.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att lagen (1982:316) om förbud mot könsstympning av kvinnor görs könsneutral så att den även kommer att skydda pojkar under 18 år.

Kunskapscenter

Den kunskapsbank om könsstympning som har upprättats av Socialstyrelsen bör utvecklas till ett kunskapscenter och omfatta även könsstympning av pojkar. Regeringen bör därför återkomma med förslag om utveckling av ett sådant kunskapscenter som även omfattar könsstympning av pojkar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Tasso Stafilidis (v)